

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи психологічних досліджень

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Код та назва спеціальності, галузь знань	053 Психологія 05 Соціальні та поведінкові науки
Тип та назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Психологія»
Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова компонента (ОК-21)
Курс, семестр викладання	4 курс, 7 семестр
Трудомісткість навчальної дисципліни	6 кредитів ЄКТС (180 академічних годин), з них: денна (очна) форма навчання: лекц. – 26 год., практ. зан. – 40 год., самост. роб. – 114 год.; заочна форма навчання: лекц. – 12 год., практ. зан. – 24 год., самост. роб. – 144 год.
Мова викладання	Українська
Кафедра	Кіберпсихології та реабілітації
Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій

Розробники / викладачі

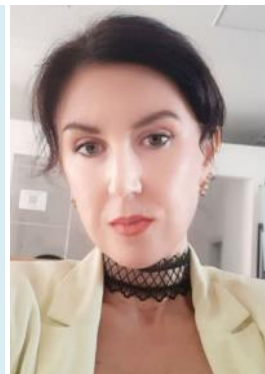

СНИГУР Людмила Анатоліївна,
в.о. завідувача кафедри кіберпсихології та реабілітації,
доктор психологічних наук, професор

E-mail: Snigur_L_a@ukr.net

Тел.: +380674177875

Консультації: щовівторка з 13⁰⁰ до 14⁰⁰ год.,
каб. 107 (головний корпус)

ШИЛІНА Наталія Євгенівна,
доцент кафедри кіберпсихології та
реабілітації, кандидат педагогічних наук,
доцент

E-mail: n.e_shyлина@suitt.edu.ua

Тел.: +380674870777

Консультації: щовівторка з 15⁰⁰ до 16⁰⁰ год.,
каб. 107а (головний корпус)

Загальна інформація про дисципліну

Мета дисципліни	формування у здобувачів освіти системи знань, умінь і навичок з організації та проведення психологічних досліджень із застосуванням сучасної методології, методів та інструментів психодіагностики, дотримуючись академічної доброчесності та вимог наукового дискурсу.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). СК-1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. СК-2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК-4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел СК-5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій СК-6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження СК-7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації
Програмні результати навчання	ПРН-1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання. ПРН-3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань. ПРН-4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел. ПРН-6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження. ПРН-7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки. ПРН-9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.

Програма дисципліни

Тема 1. Методологічні основи психологічних досліджень	Сутність феномену «наукове дослідження». Наукові концепції та сучасні наукові теорії. Теорії пізнання. Глосарій наукових термінів та визначень. Парадигмальні зсуви в психологічній галузі: криза наукових знань; глобалізація; розвиток інформаційного суспільства і т. ін. Методологічні принципи: детермінізм, об'єктивність, системність та єдність свідомості та діяльності та ін.
Тема 2. Методи психологічних	Сутнісне значення поняття «метод» та особливості їх застосування в психологічних дослідженнях. Класифікація методів психологічних досліджень. <i>Спостереження</i> як метод психологічних досліджень. Види спостережень та процедури їх

досліджень	проведення. Протоколи спостережень: структура, вимоги до оформлення. <i>Емпіричні методи</i> . Методи збору і налізу фактичних даних. Вимоги до роботи з даними. Застосування ІКТ в зборі та обробці даних. <i>Експеримент</i> як метод психологічних досліджень. Види експериментів, вимоги щодо їх організації та проведення. Особливості роботи з цільовими групами при проведенні експериментальних досліджень. Репрезентативність вибірки та методи її аналізу. <i>Тестування</i> . Основні аспекти тестування: Вимірювання. Стандартизація. Об'єктивність. Надійність. Валідність. Методи обробки результатів тестування. Тестування як метод опитування. <i>Опитування</i> . Види опитувань та технології їх проведення. Правові засади опитування неповнолітніх. Анкета як інструмент опитування. Бесіда та процедура її проведення. <i>Аналіз продуктів діяльності</i> : Документи. Контент-аналіз. Творчі роботи і т. ін.
Тема 3. Дизайн наукових досліджень в галузі психології	Загальні та спеціальні (фахові) компетентності та програмні результати навчання за ОПП «Психологія» зі спеціальності С4(053) Психологія. Актуальна проблематика та сучасні виклики у психологічній сфері. Структура наукового дослідження. Підготовчий, основний та заключний етапи психологічного дослідження. Опис та презентація результатів дослідження. Основи наукового дискурсу. Виклад наукового тексту. Цитування та посилання. Вимоги до опису результатів та оформлення тексту кваліфікаційної (бакалаврська) роботи.
Тема 4. Організаційні процедури захисту кваліфікаційної (бакалаврська) роботи	Процедури представлення та обговорення результатів наукового дослідження здобувача освіти на кафедрі (попередні захист кваліфікаційної роботи). Процедура перевірки на плагіат та висновок комісії про дотримання здобувачем освіти норм академічної доброчесності. Процедура розміщення кваліфікаційної роботи в репозитарії (бібліотека) та отримання рецензій на роботу. Процедура захисту кваліфікаційної роботи.
Тема 5. Академічна доброчесність та право інтелектуальної власності	Теоретичні основи академічної доброчесності. Загальні характеристики академічної доброчесності. Принципи академічної доброчесності. Види порушення академічної доброчесності. Відповідальність за порушення академічної доброчесності. Дотримання прав інтелектуальної власності як прояв академічної доброчесності. Становлення та розвиток інтелектуальної власності. Право інтелектуальної власності. Захист прав інтелектуальної власності.

Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

Інтерактивні	▪ Наочно-демонстраційні дидактичні комплекси до тем, що вивчаються в межах дисципліни (схеми, таблиці, зображення, картини, фотографії; відеоролики тощо). Відповіді на запитання і опитування думок здобувачів освіти (дискусії, дебати, полеміки).
Практичні	▪ Вправи. Аналіз психолого-педагогічних кейсів. Творчі роботи за тематикою дисципліни. Організація та проведення індивідуальних досліджень.
Методи дистанційного навчання	▪ Відеоконференції в форматі лекцій або семінарів. Зв'язок здобувачів освіти з викладачем забезпечують різноманітні сучасні платформи, такі як: Zoom, Moodle та ін. Онлайн дискусії. Індивідуальне і групове консультування (викладач дає додаткові роз'яснення щодо виконання завдань через чати та e-mail-надсилання).

Стратегія оцінювання результатів навчання

Змістовий контент результатів навчання з дисципліни	Результати навчання з даної дисципліни, які здобувач може продемонструвати та які можна ідентифікувати, оцінити і виміряти, розглядаються у вимірах 6 рівня Національної рамки кваліфікацій, що відповідає першому циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти, а саме: Знання – основних понять психологічних досліджень, їх методології та організації; системи організації наукових досліджень студентів в університеті; різноманітних методів наукового пізнання (теоретичні, емпіричні, математичні); емпіричних методів психологічного дослідження; принципів інтерпретації емпіричних даних та формулювання обґрунтованих висновків; етичних принципів проведення наукових досліджень. Уміння/навички – визначати об'єкт, предмет, мету та завдання дослідження, формулювати гіпотези; планувати та організовувати психологічні дослідження; вибирати адекватні методи дослідження для вирішення конкретних наукових завдань; проводити емпіричні дослідження, збирати, обробляти та аналізувати дані; інтерпретувати емпіричні дані та формулювати обґрунтовані висновки; оформлювати результати наукових досліджень згідно з вимогами. Комунікація – ефективно спілкуватися з науковим керівником, іншими студентами-дослідниками та учасниками дослідження; презентувати результати своїх досліджень на конференціях, семінарах та інших наукових заходах; обговорювати актуальність психологічних проблем та етичні дилеми в наукових дослідженнях. Відповідальність та автономія – усвідомлення важливості наукових досліджень для розвитку психології; самостійне планування та організація власної наукової роботи під керівництвом наукового керівника; дотримання етичних норм при проведенні наукових досліджень; постійний професійний розвиток та підвищення своєї компетентності як дослідника.
Критерії оцінювання	Академічні успіхи здобувачів освіти в межах даної дисципліни оцінюються за бально-рейтинговою шкалою (максимальна кількість – 100 балів), що прийнята в ДУІТЗ, з обов'язковим переведенням кількості балів в оцінки за національною шкалою та за шкалою ECTS. Відмінно (А) – від 90 до 100 балів – здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі або не менше 90% завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Дуже добре (В) – від 82 до 89 балів – здобувач досить повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань допускаються при цьому окремі несуттєві неточності. Правильно вирішив 82-89% письмових завдань. Добре (С) – від 74 до 81 балів – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Однак під час викладання деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив 74-81% письмових завдань. Задовільно (D) – від 64 до 73 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але з не зовсім глибоким та всебічним аналізом, обґрунтуванням та аргументацією, з недостатнім використанням необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі неточності та помилки. Правильно вирішив 64-73% письмових завдань.

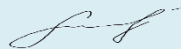
	Задовільно (Е) – від 60 до 63 балів – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив 60-63% письмових завдань. Незадовільно з можливістю повторного складання (FX) – від 35 до 59 балів – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, стисло без аргументації та обґрунтування викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, поверхово розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив 35-59% письмових завдань. Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни (F) – від 0 до 34 балів – Здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не у змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив 1-34% письмових завдань.
Форма та методи контролю навчальних досягнень	Контроль успішності навчання здобувачів освіти здійснюється на засадах відкритості та академічної доброчесності. В межах даної дисципліни передбачено два види контролю: поточний (<i>тематичний, рубіжний</i>) та підсумковий (<i>семестровий</i>). Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять; виконання завдань самостійної роботи; складання тематичних контрольних робіт, тестів тощо. Поточний контроль спрямований на перевірку: рівня підготовленості здобувача до занять; активності під час обговорення навчального матеріалу; якості виконання індивідуальних, практичних і тестових завдань; своєчасності та повноти виконання самостійної роботи. Результат поточного оцінювання є середньоарифметичним значенням отриманих балів за всі виконані завдання під час аудиторних (практичні, семінарські) занять та завдання, що виконуються під час самостійної роботи. До підсумкового контролю допускаються здобувачі, які за результатами поточного оцінювання набрали не менше 60 балів. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену, який передбачає перевірку рівня теоретичних знань, практичних умінь і навичок, а також здатності їх застосовувати у професійній діяльності.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування	Здобувачі вищої освіти самостійно планують відвідування лекційних занять, що проводяться в межах дисципліни згідно академічного розкладу. Присутність на практичних заняттях та контрольних заходах (екзамен) є обов'язковою. Важливим є своєчасне виконання індивідуальних завдань в межах самостійної роботи, передбачених програмою дисципліни.
Дотримання принципів академічної доброчесності	Підготовка усіх завдань, письмових робіт і т. ін., що виконуються в межах дисципліни, здійснюється здобувачем вищої освіти самостійно, на засадах академічної доброчесності. Викладач має право для перевірки робіт застосовувати різні програмні засоби.
Умови зарахування пропущених занять	Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до початку екзаменаційної сесії. Процедура узгоджується з викладачем, згідно його розкладу консультацій.
Інші умови	Навчально-методичні матеріали з дисципліни розміщені на гугл-диску НМКД (Moodle), доступ до них здобувачу надається на початку вивчення дисципліни ОК-21, згідно розкладу академічних занять та робочого навчального плану ОПП «Психологія».

Рекомендовані джерела інформації

Базові підручники та навчальні посібники	▪ Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с. ▪ Основи наукових досліджень у психології : метод. посіб. / уклад. О. В. Григор'єва. Чернівці : Рута, 2004. 80 с. ▪ Сергієнко Л. П. Основи наукових досліджень у психології: кваліфікаційні та дипломні роботи : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2009. 240 с. ▪ Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
Методичні рекомендації та розробки викладачів дисципліни	▪ Методичні рекомендації з підготовки кваліфікаційної роботи за спеціальністю С4(053) Психологія [для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти] /Автор.-уклад.: Л. Снігур, М.Тодорова, Н.Шиліна. Одеса : ДУІТЗ, 2025. 26 с. ▪ Системний аналіз і прийняття інноваційних рішень : навчально-методичний посібник [2-ге вид.] / Т. Гречко, С. Хаджирадева. К. : НАДУ, 2020. 216 с.
Інформаційні ресурси	▪ Сайт ДУІТЗ – https://suitt.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/

Рік введення силабусу – 2025 р.	Затверджено рішенням кафедри кіберпсихології та реабілітації (Протокол від 26 серпня 2025 р. № 1)		
	В.о. завідувача кафедри		Людмила СНИГУР
	Гарант освітньої програми		Маріанна ТОДОРОВА